

DEBRECZENI ELLENŐR

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve... Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 2 frt 50 kr. Egy hónapra 1 frt.

Hirdetési díj:

öt hasábolj... Határoztunk meg a hirdetések elhelyezkedését az újságban, és az elhelyezkedésükhöz tartozó költségeket.

Országgyűlési képviselő választások Debreczenben.

Az országgyűlési képviselő választások Debreczenben tegnap aug. 5-én zajlottak.

Az első választó kerületben meglepetésként Simonyi Ernő és pedig 72 szavazattal.

A második választó kerületben Helty Ignác 35 szavazattal.

A harmadik választó kerületben Br. Baldácsy Antal 2 szavazattal.

A negyedik választó kerületben Molnár György 311 szavazattal.

A ötödik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A hatodik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A hetedik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A nyolcadik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A kilencedik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A tizedik választó kerületben Cs. Cs. 823 szavazattal.

A huzartár-magyar bank életbeléptetésére vonatkozó mozzanatok láthatóak már Budapestön is.

A szocialdemokraták óriási arányban szaporodnak Németországban.

A szerb nemzeti nagytanács, mely 600 tagból áll, szeptember elején ülésezni fog.

Képviselő választások.

Az augusztus 5-én megejtett képviselő választások közül a delutáni 3 óráig a következő eredményekről voltunk értesültek:

Budapest. Az I-ső kerületben Pauler Tivadar szabadelvi párti egyhangulag.

A II-dik kerületben Kertler Ferenc szabadelvi párti szótöbbséggel.

A III-dik kerületben Ivánka Imre szabadelvi párti, ellenjelölt volt Polonyi Géza függetlenségi.

A IV. kerületben Havassy Ignác szabadelvi, és Királyi Pál, habarék párti között új szavazás lesz.

Az V. kerületben Wáhrmann Már szabadelvi egyhangulag.

A VI. kerületben Br. Podmaniczky egy automata báb, mely birt ügyen azon képességgel, hogy egy bokrétát ide-oda mozgat.

A „Debreczeni Ellenőr“ tarczaja.

A szerencse pillanata.

Írta: Hackländer F. W. MÁSODIK KÖTET. Tizenhatodik fejezet. Róza.

Ekkor az ajtó körül halk kopogtatás hallatszik és minthogy ez nem tetszett valami rendkívülnek, Róza hangosan kiáltá: „Szabad!“

Frigyos szabadelvi; ellenjelöltek Radozca János szabadelvi és Helty Ignác független.

A VII. kerületben Hoffmann Pál, pártot kívüli. Ellenjelölt volt Füzesséry Géza független.

A VIII. kerületben Szilágyi Dezső hab. párti, ellenjelölt volt Jókai Mór szabadelvi.

A IX. kerületben: Steiger Gyula sz. e. és Thaly Kálmán független közt új szavazás lesz.

Aradon Chorin Ferenc hab. párti egyhangulag.

Komáromban Ghyczy Kálmán sz. e. egyhangulag.

Kolozsvárott Bokross Elek sz. e. egyhangulag.

Lövi kerületben Nagy István pártállás nélküli.

Privigyén Krajcsik Ferenc sz. e. közfelkiáltással.

Zombolyan Hieronymi Károly sz. e. közfelkiáltással.

L. Szent-Miklós Kajuch József sz. e. közfelkiáltással.

Felső Eőr Ernuszt Kelemen sz. e. közfelkiáltással.

Bán Andaházy Pál sz. e. közfelkiáltással.

Szombathely Horváth Boldizsár sz. e. egyhangulag.

Trencsény Marsovszky Jenő sz. e. egyhangulag.

Nyitra Tóth Vilmos sz. e. egyhangulag.

Sz. Gorthard Szelé Kálmán sz. e. Apatin Schmausz Endre sz. e. Sztubnyai ker. br. Révai Simon sz. e. egyhangulag.

Suceányi ker. Justh Sándor habarék p. egyhangulag.

Ujvári ker. (Erdély) br. Kemény Géza sz. e. egyhangulag.

Fülöki ker. Károlyi János hab. párti egyhangulag.

Pancsovai ker. id. gr. Ráday Gedeon sz. e. egyhangulag.

Temesvár Missics János sz. e. egyh. Szikszói ker. Pécsey Tamás miniszter sz. e. egyhangulag.

Magyar-Óvári ker. gr. Zichy Ferraris Victor sz. e. egyhangulag.

Pozsony I. v. ker. Sztáray József egyhangulag.

Körmöczbánya Gyurgyik Gyula hab. p. szótöbbséggel, ellenjelölt volt Pesty Frigyes sz. e.

Vegyhely: Gr. Pongrácz Adolf hab. p. Kis-Marton: Herus Antal hab. p. Nagy-Martón: Mielh Jakab szab. elv. egyhangulag.

Csik-Szereda: Mikó Bálint szab. elv. egyhangulag.

Kőhalom (Küküllőm.) Bacon József sz. e. egyhangulag.

IV. Állandó hivatali állások. Alapítványi pénztári ellenőr. Számvéveségiről sz. e. egyhangulag.

Második városz. Kapitányi hivatali 2-ik és 3-ik fogalmazó. Egy adókievítő.

III. Feltételeken betöltendő hivatali állások. Házi pénztári ellenőr. Házi pénztári számszittsz.

Kelt Debrecz. 1878. jul. 31. én tartott bizottsági közgyűlése.

Kiadta: Papp Ferenc főjegyző.

Tanúgy. (A debreczeni iskolák értesítései az 1877/8-ik tanévről.)

VIII. Főiskolánk akadémiai részének „Évkönyve” is megjelenévk már, köztelenségérőla szintén megemlékezni.

„Ez valóban kedves kis lakás”, folytatta Wenden, ki szükségesnek látta, hogy bizalmasan és leereszkedőleg szőjon; „nagyonszeretemléből; ez itt a kegyed asztalkája, rakva igazán csodálatos érdemű kézművekkel; — bájos munkácskák. És mindent a kegyed gyönyörű kis kacsói készíték? Valóban gyönyörű kacsók. Engedje meg —“

E szavakkal megfogó a leány jobbját és akarta emelni. Róza hevesen elvonta tőle kezét és most már annyira visszanyerte lélekjelenlétét, hogy kérdezhetne, vajjon mely szerencsenek köszönhető a látogatás.

Wendennek, ugylátszott — a lakása fölötte megtetszett. Egyedül csak azt sajnálhatta, hogy saját magát nem pillanthatta meg odaát, hogy e hiányos is némileg segítve legyen a falon lógó tükrőbe vetett egy pillantást és az, mit ott látott, korántsem kelté föl elégtelenségét.

Ha azt állitanók, hogy a kamarás már az első látogatás alkalmával is teljesen biztosnak és elfogulatlanok érezték magát, egy nem mondanánk igazat. Sőt ellenkezőleg, midőn észrevette, hogy Róza mennyire bátoranul vonult asztalra mögé és válaszra épenséggel nem méltatta, teljes mértékben zavarta jött.

Kellettől gyakrabban köbicsélt; e szót: fölszegek! bájoló! nagyserul! minden összefüggés nélkül hangoztatá és keletlenül tépdese nyak-ravajolt. Ezen kevélytelen helyzete épen nem enyhült, midőn tapasztalá, hogy az ifjú leány minden mozdulatát lángoló szemekkel kíséri, hogy ajkait összeszorítá, karjával az asztalra könyökölt és végre bátoran maga-

tel, s még megnyugtatóbb, hogy eszközöltette folytatásában most is, melyeknek előnyösége, kiváló haszon nélkül — nagyon természetesen — nem maradhat a jövőben.

Ha tēr volna sokat lehetne beszélni a „felsőbb oktatásról”, a mely czim alatt alkalom nyílnekk összehozni ungot,berket, lár-máznál, kritizálni s olyan port fölverni, a melyből ember legyen a ki kitudna találni. Ilyen keblemenséget pedig nem szándékozik ké-szíteni soha. De meg új dolgot nagyon bájos dolog lenne beszélni, és sokkal czélszerűbbnek találna, elhagyni annak fejtegetését is, hogy minőnek kellene lenni a jog és hittanhal-gatók oktatásának, miképp kellene szervezni a bölcsészeti szakot és rátérek egyszerűen azokra a nyilvánosra hozott adatokra, a melyek a mellett tesznek tanusogót, hogy min ő uton halad jelenleg a felsőbb oktatás főiskolánkban?

Dr. Kovács Sándor az igazgatói jelen-tésben azt nyilvánítja, hogy az elmúlt tan év a csöndes munkásság és zajtalan elő-haladás éve volt.

Az igazgatóknak ezen igen szép nyilatko-zatát az adatok körülbelől egészen jogosultnak tünntetik elő.

Már a hallgatók létszámának szaporodá-sát is öröndetes jelenségnek vették, mert a felsőbb tanulóik a múlt év elején összesen 255-en voltak (ebből theologus 125, jogász 130) holott az előző 4—5 évben, ha nem sok-kal is, de mindamellett még is kevesebben voltak a hallgatók. A második félévben a lét-szám 18-al kevesebb lett, (hitnanhallgató 8, jogász 10 távozáván) el minek okúl felhozatik a pályaválasztás elhibázása folytán történni szokot önkéntes eltávozás és a fegyelmi szigor előli elugrás. A halál egy joghallgatót rag-datt el.

A hallgatók lecke-látogatási buzgalma kedvező; az első félévben nem kellett szigorral föllepni egyetlen elő hallgató ellen sem, ki mulgatást szeretett volna, de a 2-ik szees-terben 1 theologus és 5 jogász a tanulót sajátá-gon jellemző passzívus gyakorlása miatt vizsgálá-nom bocsátották. Elég szomorú, hogy ennysi ke-rült s jegegyeznek meg, hogy nem a tanárkarrá, nem az iskolára szőggen ez, de igenis az if-juság azon részére, mely még a szakpályán sem tudja fel foggni kötelességét. De majd elvezik azok az éleben a büntetést könnyel-műségökre.

A special-collegiumokat a hallgatók közül, ha nem mindenkor is, de elég szőp számmal látogatták s által véve (a szűk szavu jellemek szériát, elég jó érd-ményeket. Special collegiumok az u. n. bölcsészeti tantargyakból és jogtu-dományokból tartattak. A jogtanárok közül csakis Buzás Pál nem tartott. A hit-tanárok közül meg csak Baioagh F. tartott. Az u. n. bölcsészeti tudományok köréből Török József, Lengyel Zsigmond, Jóó István, Lugos József, Gereési K. Kóds G. Papp J. Welentzey Mór tartottak előadásokat. Öröndetes tény az nagyon, sőt látván azt, hogy az illető tanáro-k mint adnak elő, kétszeres önkun van öröndeni, hisz a hallgatók komolyab taggának a szak-képzetség több oldalav tétele mellett az ál-talanos műveltség megszerezhetésére is a le-hető legszőp alkalom nyitottak.

Igaz, hogy a bölcsészeti szakot szőp-gényesen nevezheti teljes joga lehet akar-kinek, de ne felekedzünk meg arról, hogy a kezdet nehézségei még mindig fent álvaak, hogy a mit mi itt bölcsészeti szakkak neve-zünk, az csak kezdetleges állapota egy a nem nagyon messze jövőben létesítendő teljes bölcsészeti fakultásnak, melynek létrejöttét előz-szeres örömmel fogadjatja a laza, de külön-ösen a protestáns vallás.

(Folyt. köv.)

Videki levél. H. Bőszörmény, aug. 4. 1878.

Tek szerkesztő ur! Ma vasárnap levén, nálunk legalkalma-sabb az ilyen nap a programbeszédék meg-tarthatásá. Silye Gábor ur, a kiről olvastuk a „Debreczeni Ellenőr” 149. számából, hogy ő tiltakozott az ellen, mintha ő közjogi elenzéki

Azonban a jövő pillanatban már maga is mo-solygott bohó rémületén, nyugodtan visszatért az asztalhoz bevárandó, mi legyen czélja e kü-lönös látogatásnak.

Wendennek, ugylátszott — a lakása fölötte megtetszett. Egyedül csak azt sajnálhatta, hogy saját magát nem pillanthatta meg odaát, hogy e hiányos is némileg segítve legyen a falon lógó tükrőbe vetett egy pillantást és az, mit ott látott, korántsem kelté föl elégtelenségét.

Ha azt állitanók, hogy a kamarás már az első látogatás alkalmával is teljesen biztosnak és elfogulatlanok érezték magát, egy nem mondanánk igazat. Sőt ellenkezőleg, midőn észrevette, hogy Róza mennyire bátoranul vonult asztalra mögé és válaszra épenséggel nem méltatta, teljes mértékben zavarta jött.

Kellettől gyakrabban köbicsélt; e szót: fölszegek! bájoló! nagyserul! minden összefüggés nélkül hangoztatá és keletlenül tépdese nyak-ravajolt. Ezen kevélytelen helyzete épen nem enyhült, midőn tapasztalá, hogy az ifjú leány minden mozdulatát lángoló szemekkel kíséri, hogy ajkait összeszorítá, karjával az asztalra könyökölt és végre bátoran maga-

képviselőjelölt lenne, a mai napra tűzte ki programbeszédé megtartását, mindnyáan kíváncsian vártuk, hogy milyen programmal is léphet tehát fel azon egyén, a ki mint nyugalmazott főispán 1000 frt kegydíjat élvez s az összeférhetlenségi törvény 2-ik §-a szerint mint ilyen képviselő nem lehet. — Reggel 8 órakor összejött valami nagynehezen 10 egyén, várták a templomból kijövetelt, azt hitték innen csak majd megnő a hallgatóság száma, midűn minden öröködés, minden várakozás sikertelennek bizonyult, az Isten szabad ege alatt megtartatni szándékolt programbeszéd, minden rendű és rangu összesen 18 tagból álló egyén előtt zártfalak közt tartatott meg. De hát mi is volt csak az a programbeszéd? Elmondta Silye ur ma ismét azt, amit már az unalom hallottunk tőle, hogy ő 1848-ban milyen küzelemben szolgált a hazát, hogy azután rablanczot csorogtet, hogy az alkotmányos világ kezdetén ő 11,000 és néhány százta-zalt választatott képviselővé, hogy ő a hazát mennyire szereti s ennek jöletét kívánja és óhajja. De hogy hát minő az alap, melyre lép? azt ő jónak látta elhallgatni, csakis abból lehet következtetnünk, hogy ő valamelyik ellenzékhez tartozik mert ő H. Nánáson ilyenre szólítottatván fel, ilyen programmal lép fel. — Silye ur pártleveit tehát sem a „Debreczeni Ellenőrben” tett nyilatkozatából sem mai program beszédéből megérteni nem lehet. Ő tehát fiascot csinált.

Sokkal fontosabb azon mozzanatot, a mi ma a szabadelvi pártban történt. E párt ma városunkban a vagyonot és értelmet képviselő osztályból mintegy 100 egyén jelenete mellett tényleg megalakult. Ezek közt van 40—50 virály. Elnökül egyhangulag U. Szabó Mihály volt országgyűlési képviselőnk s jelenleg is szerette tisztelt képviselőjelöltünk kikülfatott, a lenők Major Gyula szőp képzetségi fiatal ügyvéd, jegyző Somossy Béla városunk tiszti ügyésze, 2-od jegyző Szabó Gábor, pez-tárnok id. Fazekas Gábor, gazda ifju Botos Ferencz lettek. Választatott még 17 v. tag. A lel-kessedés hatartalan a párt új megalakítása felett, mely lekezesedő növelte a választás megtörténte után közzékn megrékezett megyei alapján. Veszprémi Gáspár ur megjelenése, ki örömet fejezve ki a párt új módon megalakí-tása felett, poharat tirtett a szabadelvi párt-ért, Major Gyula szőp éretelt önkönkért s az egész választmányt. Gyözelimünk tehát látni valólag a közelebbi képviselő választásnál bi-zonyosnak mondható.

Nyiregyháza, aug. 4. (P. J.) Midőn e sorokat írom, még folyton önkűl Vidlicskay József urból a szőbe-széd a nyiregyházi templom-ter akácáztatnak lombjai alatt, vagy ahogy az utcaszerte virító falragaszok hirdetik, tartja programbeszédét. Nekem nem lévén politikai küldetésem, csak egy véletlen vetődtem a hely szőnére, de nem akarván az ily rokknö nyári melegben sző-noklota gyomrt felkavarni varázsanak magamat 1/2 óránál tovább kitenni, nem hallgattam végig. Anyit azonban meg kell jegyeznem, hogy egy-negy óra alatt 198-szor, írva egy szőz kilenczen-nyolcszor hallottam a „közös ügyes-rendszert” szőt az epedő honf ajkairól ellebenni s a templom-ter legát balszamosó kapadonány füstjében szőtmálani. Tudnivaló dolog ugyanis, hogy a párt képviselve van e nagy ünnepléven, mely pedig vagy 100 bus magyar által, ide tudva némely vasárnapi szőz sziesz eszmadna inast és czipész segédek s egy néhány ezretért a boltra küldött hon-leányt.

Azt az egyet sajnálom, hogy a nagy szá-básu dicitő szőszentem nem közölhetem. Elég volna hét megyének, hogy hét héti nevéssen, ha tud, ha lehet azon, hogy a törvényhozás szentélyébe ily mezitálab politikával, enyri tárgyimeret hiányavá belépni kívánokzők akad-nak nálunk. A mit én hallottam, az átkozás volt a kormány politikájának, bezonyításra annak, hogy a kormány intézkedési a befel-gyaszatást akadályozzák, a külországi termé-nyeknek az országa utat készítnek, a mi kivitelünk előtt elzárják a sorompokt s b. stb. Nagyton természetes, hogy mindezt, mit Vidlicskay uram a várn-és kereskedelmi szőzfé-ről mondani tud.

tartásából mintegy ebredevez, durczásan emelé magasra fejté.

Wenden végre az asztalhoz közelített, engedelmét kért a leülhetésre, az ő oldalai mellett leülhetésre, szőket von és csakugyan letelepedék.

Róza most már annyira kijózanodott jéd-téséből, hogy egészen nyugodt hangon volt ké-pes most már maga részéről azon megjegy-zést tenni, hogy rendkívül csodálkozik a bájot itt magánál láthatni, a nélkül, hogy tudná, mivel lehetne szőglátára.

Ezen kérdésökösítés ismételése csaknem tréfának tetszett a kamarás előtt. A nélkül azonban, hogy egyelőre fölemlítette volna az általa írt levelet és a leánytól ezen látoga-tásra nyert engedélyt alkalmasnak találta azon pillanatokról, melyekben először látta magát egy-mást az ablaknál, a midőn őt a leány látá-sa elbájolta, hogy mennyire boldogította őt azon észrevétel, hogy Róza az ő néma jeleit meg-érté, azok kis mérvényen visztonlatást tapasz-talá — mely utóbbi csak nem történt szőn-dektalannul.

(Folyt. köv.)

